

MERKWAARDIGE BRIEVEN DER KOLONIALE LOTERIJ

door Jan Lannoye

INLEIDING

In de huidige periode van controverse rond de geschiedenis en de erfenis van onze gewezen Belgische Kolonie is een beschrijving van enkele merkwaardige zendingen van de Koloniale Loterij heen en terug, naar en van Belgisch Kongo actueel.

Was het nu Koloniale, Afrikaanse of Nationale Loterij ?

Volgens de website van de Nationale Loterij is de Koloniale Loterij opgericht op 29 mei 1934 om nieuwe financiële middelen te zoeken voor de verdere ontwikkeling van onze Belgische kolonie in een periode van wereldwijde recessie na de beurscrash van Wall Street op 24 oktober 1929.

Op een briefomslag, afgestempeld 22 juni 1934, maakt de Bank van Brussel reeds publiciteit:

'Intekenen op de Koloniale Loterij bij de Bank van Brussel'

© Delcampe 948825152

Aangetekende zending van Brussel 33 naar Parijs 8 op 22.06.1934

Tarief van 01.05.1927 tot 01.08.1941 – 1,75 tot 20gr + 1,75 aantekenrecht

Frankeermachine Hasler B 117 met vaste waarden

PUBLIBEL 1354

KORTRIJK X 28.12.1955

Met de onafhankelijkheid van Kongo op 30 juni 1960 verdween de oorspronkelijke doelstelling van de Koloniale Loterij en deze werd omgevormd tot Afrikaanse Loterij voor een korte periode van 2 jaar.

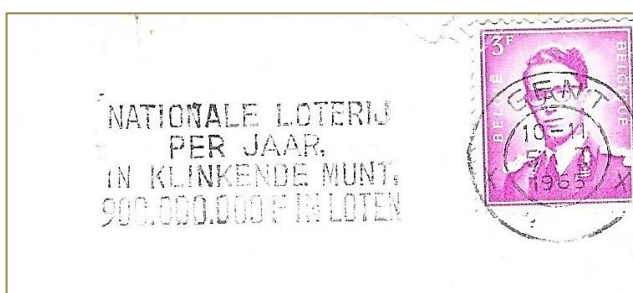

VLAGSTEMPEL

GENT X 29.12.1961

Op weg naar miljoenen en miljarden franken

Eind 1962 werd binnen het Ministerie van Financiën de Nationale Loterij opgericht. Via bepaalde verdeelsleutels werd met de winst steun verleend aan de ontwikkelingslanden en verenigingen van openbaar nut in België.

900.000.000 Fr.

X GENT X 05.01.1965

1.700.000.000 Fr.

GENT X 30.10.1970

1.800.000.000 Fr. GENT X 11.1970

2.100.000.000 Fr. GENT X 04.10.1974

Een persbericht in januari 2019 vermeldde dat voor het jaar 2018 de Nationale Loterij een recordomzet gehaald heeft van 1,327 miljard euro, u leest het goed ! Dik 52 miljard oude franken.

PUBLIBEL 2048 WETTEREN 1.8.1966

PUBLIBEL 2279 F - Franstalig

PUBLIBEL 2191 IZEGEM 1 9.8.1968

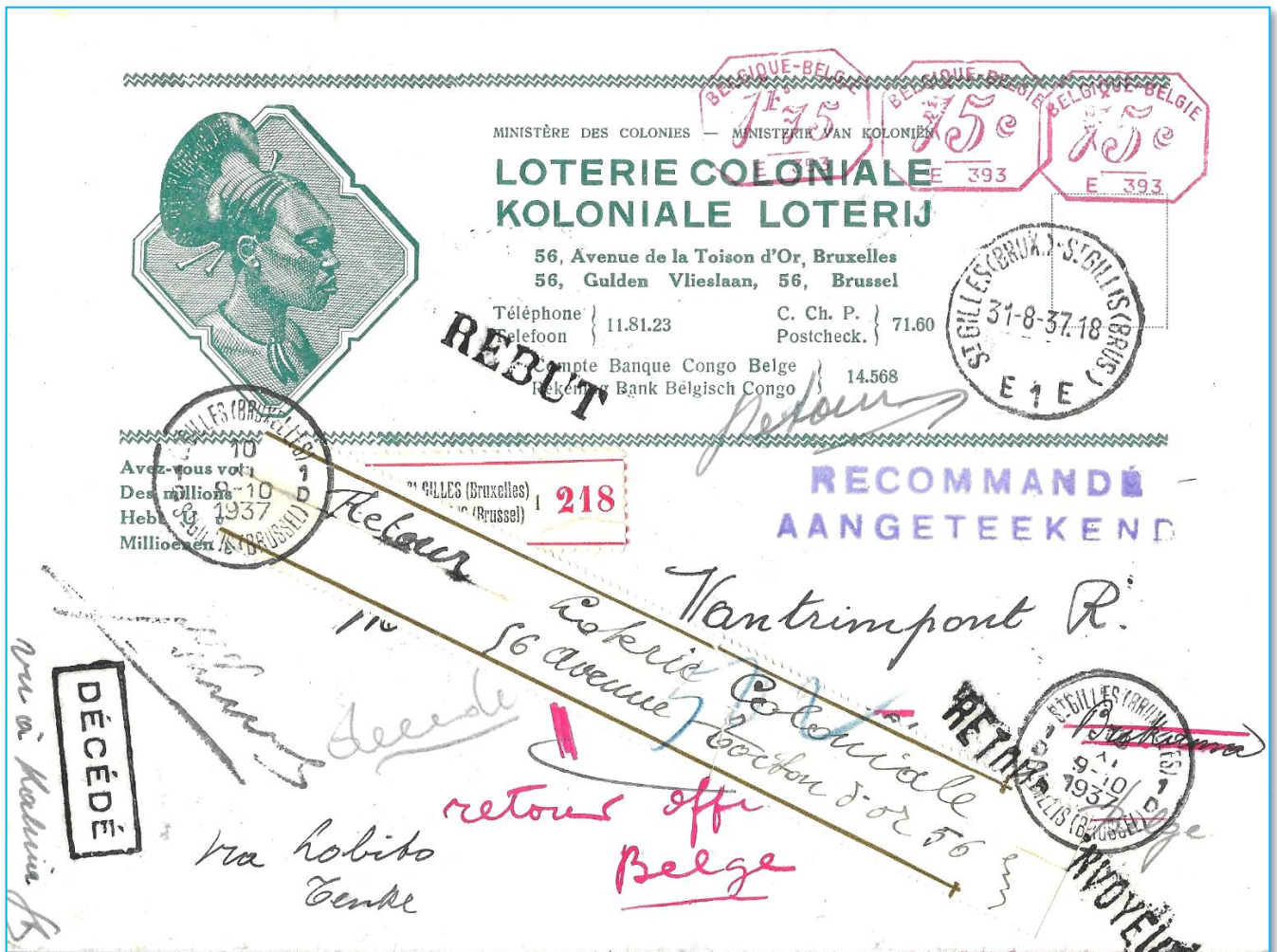

PUBLIBEL 1923 - Franstalig

EEN EERSTE ONBESTELBARE AANGETEKENDE BRIEF

Deze brief vertrekt uit het kantoor Sint-Gillis (Brussel) 1 op 31.08.1937 met bestemming Nyonga.

Nyonga was een handelspost met postbedeling langs de rivier Lualaba in Katanga. De brief was aangetekend gefrankeerd maar zonder luchttaks dus de reisroute ging via de scheepvaart naar Lobito, de havenstad in Angola, via de spoorlijn over Dilolo naar de mijnstad Tenke en verder via het lokale netwerk. Helaas was de bestemming overleden (**DÉCÉDÉ**) en de brief onbestelbaar (**REBUT**). Aankomstdatum in Nyonga is niet gekend.

Briefport verlaagd tarief Belgisch Kongo tot 20 gram bedraagt 1,50fr.

Aantekenport bedraagt 1,75fr. Samen 3,25fr. Frankeermachine E 393.

Gefrankeerd met het type Timbrographe met 9 vaste waarden, gebruik van 1F75 en twee maal 75c.

RETOUR A L'ENVOYEUR

Merkwaardig genoeg heeft deze brief een volledig andere terugweg afgelegd, een reconstructie:

In Nyonga met rode inkt doorstreept en 'retour office Belge' en rechts geschreven 'Bukama' met pijl.

Op de achterzijde poststempel 'BUKAMA POSTES' op 28.9.37, doorgestuurd naar de luchthaven van Leopoldville, Kalina met op de voorzijde geschreven 'vu à Kalina - paraaf' en 'Retour - pijl'.

Op de achterzijde poststempel 'LEOPOLDVILLE - KALINA POSTES' op 14.10.37 maar aangezien de brief niet gefrankeerd was als luchtpost werd deze doorgestuurd naar Leopoldville 1.

Op de achterzijde vertrek 'LEOPOLDVILLE-KALINA' op 19.10.37 om 11u en aankomst 'LEOPOLDVILLE 1 POSTES' op 19.10.37 om 15u.

Van hieruit ging de brief via de scheepvaart terug naar België waar deze behandeld werd op 10.11.37 voor 'Retour Loterie Coloniale - Avenue Toison d'Or 56'. De brief was 72 dagen onderweg.

EEN TWEEDE ONBESTELBARE AANGETEKENDE BRIEF

Deze brief vertrekt uit het kantoor Sint-Gillis (Brussel) 1 op 14.10.1937 met bestemming Elisabethstad. De brief was aangetekend met luchttaks gefrankeerd.

Volgens dienstorder nr.63 van 14 oktober 1936 zal met ingang van 24 oktober 1936 het vliegtuig dat de lijn "België - Kongo" verzekert, in Belgisch Kongo de route Libenge - Bumba - Stanleystad - Kindu - Kabalo - Bukama - Elisabethstad volgen.

Aankomstdatum op achterzijde 'ELISABETHVILLE POSTES' is 21.10.1937. Helaas was de bestemming overleden (**DÉCÉDÉ**) en de brief onbestelbaar (**REBUT**).

Briefport verlaagd tarief Belgisch Kongo tot 20 gram bedraagt 1,50fr.

Aantekenport bedraagt 1,75fr.

Luchtrecht Belgisch Kongo bedraagt 3fr per deel van 5 gram maal 2 is 6fr.

Samen 9,25fr. Frankeermachine E 393.

Gefrankeerd met het type Timbrographe met 9 vaste waarden, gebruik van 50c en vijf maal 1F75.

RETOUR A L'ENVOYEUR

In Elisabethville met rode inkt doorstreept en 'retour via Leo Kalina'.

Op de achterzijde poststempel 'LEOPOLDVILLE 1 POSTES' op 25.11.37 en doorgestuurd naar de luchthaven van Leopoldville, Kalina met op de voorzijde geschreven 'vu à Kalina - paraaf'.

Op de achterzijde poststempel 'LEOPOLDVILLE - KALINA POSTES' op 26.11.37.

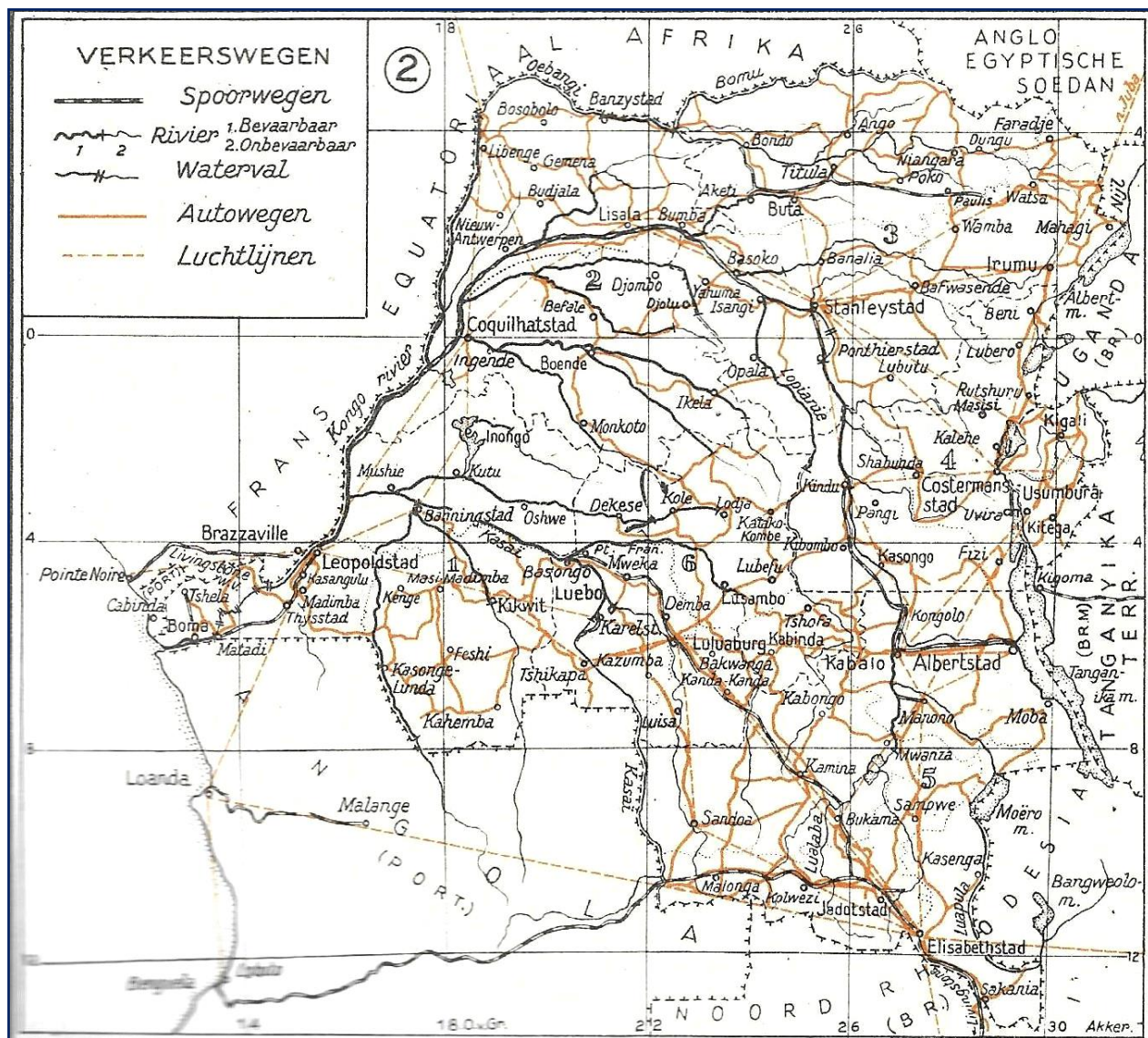
Van hieruit ging de brief via de luchtpost terug naar België waar deze behandeld werd op 21.12.37 voor 'Retour Loterie Coloniale - Avenue Toison d'Or 56'. De brief was 68 dagen onderweg.

De staat van deze omslagen mag uitzonderlijk genoemd worden gelet op de klimatologische omstandigheden, de veelvuldige behandelingen en de langdurige reistijd waaraan deze onderworpen geweest zijn in 1937.

DÉCÉDÉ

REBUT

RETOUR A L'ENVOYEUR

DE GEBRUIKTE FRANKEERMACHINES VÓÓR DE EURO

Na de Timbrographe E 393 werd overgegaan naar de erkende fabrikant Hasler:

Hasler F88 - B 2307 – afgiftekantoor Brussel 25 – 12.05.1966

Hasler F88 - B 2307 – pub met naam en adres – afgiftekantoor Brussel 25 – 08.04.1975

Hasler F88 - B 2307 – pub Logo – afgiftekantoor Brussel 1 – 27.04.1978

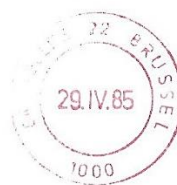
Hasler F88 - B 2307 - afgiftekantoor Brussel 1 – 29.06.1978

Hasler Mailmaster - B 7580 - afgiftekantoor Brussel 22 – 17.09.1982

**Nationale
Loterij**

MINISTERIE VAN FINANCIEN

Hasler Mailmaster - B 7580 - pub vernieuwd Logo - afgiftekantoor Brussel 22 – 29.04.1985

Hasler Mailmaster - B 7580 - pub vernieuwd Logo diameter 33mm – datumkroon en frankeerkroon vervangen wegens slijtage - afgiftekantoor Brussel 22 – 07.04.1998

Hasler Mailmaster - B 9466 - pub vernieuwd Logo diameter 28mm – afgiftekantoor Brussel 22 – 19.03.1990

Hasler Mailmaster - B 9466 - pub Logo – vervanging datumkroon – afgiftekantoor Brussel 42 – 14.09.1999

Wie andere afbeeldingen en data heeft van frankeermachines gebruikt door de Nationale Loterij graag een jpg. scan 300dpi naar de auteur jan.lannoye@telenet.be

Bronnen:

Alle afbeeldingen eigen verzameling uitgezonderd © Delcampe B 117

© Bpost alle uitgiftes Belgische Posterijen

Winklerprins uitgave 1951 voor © oude kaart Belgisch Kongo - Website <https://www.nationale-loterij.be/>

Studies W. Major en E. & M. Deneumostier